PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Rok XI. Kraków, dnia 20 kwietnia 1928 Nr. 15-16.

TREŚĆ NUMERU:

Wobec wymiarów podatku obrotowego.

W chwili, gdy słowa te piszemy, wymiary podatku obrotowego za rok 1927 w przeważającej większości nie zostały jeszcze doręczone, jednakże według tego, co o tych wymiarach obecnie już wiadomo, przekroczą one nawet najgorsze oczekiwania podatników, przewyższając bardzo znacznie wymiary zeszłoroczne. Jakim okolicznościom przypisać należy winę tego stanu rzeczy, który u dotkniętych takiemi, czasem wprost wprost horendalnemi wymiarami płatników wywołać musi uczucie zgrozy, a nawet może podważyć wprost ich egzystencję?

Stwierdzić trzeba, że **w pewnym stopniu winę** tego **ponoszą sami podatnicy.** Bez przerwy zwracamy uwagę i doradzamy kupcom, by nie pozbawiali się przywileju, jaki ustawa o podatku przemysłowym przyznaje podatnikom prowadzącym **księgi handlowe,** mianowicie, że **obrót** ich **nie może być ustalony w kwocie wyższej,** niż wykazują ich księgi, o ile księgi te nie zostaną przez komisję uznane za nieprawidłowe lub nierzetelne. Podatki — rzecz jasna — muszą być płacone i choćbyśmy wszyscy odczuwali niesprawiedliwość tych podatków i walczyli z całą energją o ich zmianę, to jednak jak długo te ustawy podatkowe obowiązują, muszą władze je stosować i wymiary podatkowe na czemś opierać. Z chwilą zaś, gdy podatnicy w nielicznych tylko wypadkach prowadzą księgi handlowe, musi władza wymiarowa poszukiwać innych rzeczowych dowodów co do wysokości obrotów i nie mając w tym kierunku dostatecznej pomocy ze strony samych podatników, musi uciekać się do zbierania informacyj innemi drogami, choćby przykremi dla obywateli. Gdyby większość podatników prowadziła księgi handlowe, odpadłaby niewątpliwie przeważająca ilość błędnych wymiarów podatkowych, gdyż zaistniałaby **możność** nietylko ustalenia obrotu samych przedsiębiorstw, prowadzących te księgi, lecz także **wypośrodkowania przeciętnego obrotu** przedsiębiorstwa danego typu i danej wielkości. Dotychczas jednak jeszcze władze wymiarowe za mało mają objektywnego materjału do wypośrodkowania takich przeciętnych cyfr obrotu, nic więc dziwnego, że wymiary następują częstokroć całkiem „ins Blaue hinein"...

O tej potrzebie prowadzenie ksiąg handlowych staraliśmy się zawsze kupiectwo uświadomić i wskazywaliśmy, jaki potężny środek obronny przeciwko nadmiernym wymiarom podatkowym mogłoby ono w ten sposób sobie zapewnić. Nie ulega wszakże wątpliwości, że **nieprowadzenie ksiąg** handlowych przez ogromną większość kupców średnich i większych **jest tylko następstwem niedbalstwa i lenistwa** i że ewentualne koszta prowadzenia prawidłowej buchalterji w rozmiarach odpowiednich do wielkości przedsiębiorstwa spowodowałyby dla nich bez porównania mniejszy wydatek, niż straty i koszta, jakie pociągnąć za sobą muszą rekursy przeciwko wymiarom, niezawsze zresztą — jak dobrze

wiemy — skuteczne. Krakowskie Stowarzyszenie Kupców ze swej strony stara się i starać się będzie ułatwić kupcom, których nie stać na utrzymywanie osobnego buchaltera, urządzenie i prowadzenie ksiąg handlowych, czy to systemem kollektywnym, co pociągnęłoby za sobą dla poszczególnych kupców wydatek zaledwie kilkudziesięciu złotych miesięcznie, czy też w inny jaki sposób.

Stwierdzając w ten sposób z góry, że pewną część winy wygórowanych wymiarów podatkowych ponoszą sami podatnicy, **nie chcemy bynajmniej** przez to **stwierdzić, że władze podatkowe są tu bez winy.** Przeciwnie stwierdzić jeszcze raz musimy, że gdyby nasze władze podatkowe nie kierowały się wyłącznie tylko fiskalnym punktem widzenia i nie starały się wzajemnie rywalizować z sobą co do wysokości uzyskanego w swoim okręgu podatku, a gdyby natomiast nieco lepiej zapoznały się z rzeczywistym stanem gospodarczym obywateli, to wymiary w takich wysokościach nie miałyby miejsca. Nie wystarcza wszakże opierać się na zawodnych, a często nawet zupełnie błędnych informacjach o poszczególnych podatnikach, lecz trzeba koniecznie zebrany w ten sposób materjał **skorygować** na podstawie **ogólnej znajomości położenia gospodarczego** w danym okresie i w poszczególnych dziedzinach przemysłu i handlu. Gdyby władze skarbowe chciały korzystać choćby tylko z niepodejrzanych, bo urzędowych źródeł jak sprawozdania Banku Polskiego i Banku Gospodarstwa Krajowego, to przekonałyby się, że już od szeregu miesięcy **sprawozdania te wskazują na zastój i pogorszenie konjunktury w handlu**, a tem samem niemożliwe byłyby wymiary w wysokości **pięciokrotnie wyższej,** niż w roku ubiegłym, jak to o paru takich wypadkach już wiemy!!

Nie chcemy tu omawiać innej kwestji, na którą z wielu stron kupieckich wskazuje się, jako na powód tych nadmiernych wymiarów. Twierdzi się mianowicie, że członkowie komisyj szacunkowych, wybrani przez obywateli, nietylko nie spełniają tam właściwej roli, dla jakiej ustawa ich tam powołuje, to znaczy, by na podstawie swojej znajomości stosunków prostowali błędne informacje i oceny urzędników podatkowych, lecz że traktują oni posiedzenie komisji szacunkowej, jako arenę, na której rozgrywają swe walki konkurencyjne, lub dają upust swym osobistym antypatjom i sympatjom. W meritum tych zarzutów, jak zaznaczyliśmy, nie będziemy wchodzić z wielu względów, a głównie dlatego, że są to już zapewnie ostatnie wymiary, dokonane przy udziale członków-obywateli, gdyż według projektu, który zapewne już od przyszłego roku stanie się prawem obowiązującem, udział ich ma być ograniczony jedynie do komisyj odwoławczych, podczas gdy wymiary pierwszej instancji załatwiać będą same urzędy skarbowe. W tym stanie sprawy wolimy powstrzymać się od wydania sądu, czy i ten udział członków-obywateli nie przyczynia się do wysokich wymiarów podatkowych.

Jeżeli rzeczywistość wykaże, że przewidywania nasze co do wysokości tegorocznych wymiarów okażą się prawdziwe, — a obawiamy się, że tak się stanie, — to nie ulega wątpliwości, iż **wzbierze znowu fala odwołań podatkowych** i że znowu spadnie na kupiectwo nowy ciężar znacznych płatności podatkowych. Ile pracy przysporzy to władzom skarbowym i ile ofiar i przykrości spowoduje dla podatników, wiemy to z doświadczenia.

Do pewnego stopnia **możliwość pewnej ulgi** daje ogłoszony przez nas w poprzednim numerze okólnik Min. Skarbu o stosowaniu — w drodze ulgowej — stawki jednoprocentowej także do przedsiębiorstw nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych. Mamy nadzieję, że władze podatkowe istotnie pójdą tą drogą wskazaną im przez Ministerstwo i nie będą małodusznie odmawiać tej ulgi zasługującym na nią obywatelom.

Ulga ta z natury rzeczy może być jednak tylko częściowa, **radykalną natomiast poprawę przynieść może jedynie gruntowna reforma podatku przemysłowego,** jakiej domagamy się — a za nami zwartą masą całe kupiectwo — już od dawna. W tym względzie **decydujące słowo wypowiedzieć musi Sejm,** przed którym wszakże wkrótce już stanie zagadnienie ogólnej reformy podatkowej.

S.

Cichy wspólnik firmy niezarejestrowanej — nie podlegał obowiązkowi ubezpieczenia w Zakładzie Pensyjnym, jak również ubezpieczeniu prac. umysłowych.

(h) Wiele firm zatrudnia u siebie osoby, które nie znajdują się do właściciela przedsiębiorstwa w stosunku najemnym, to znaczy, iż nie pobierają stałej lub dorywczej pensji, lecz **partycypują w zyskach i stratach** przedsiębiorstwa, czyli że są jego **wspólnikami.** — Jeżeli firma jest **protokołowana,** natenczas spólnik taki winien też być w Sądzie **zarejestrowanym.** — O ile zaś firma taka **nie jest protokołowaną,** natenczas obowiązek jakiejkolwiek rejestracji z natury rzeczy **odpada.** — Zarząd dawniejszego Zakładu Pensyjnego dla funkcjonarjuszy we Lwowie stanął na odmiennem stanowisku o tyle, iż **domagał się ubezpieczenia** takiego cichego spólnika, wychodząc z niesłusznego stanowiska, iż zwolnionym od obowiązku ubezpieczenia może być **tylko spólnik jawny,** t. j. zarejestrowany.

Przeciw tej uchwale, zatwierdzonej przez Województwo krakowskie, oraz Min. Pracy i Opieki Społecznej, wniósł zainteresowany skargę do N. T. A.

N. T. A. w orzeczeniu swem z 10 lutego 1928, L. rej. 1973/26, przychylił się w całej pełni do żądania skargi, a tem samem **oddalił** Zakład Pensyjny z jego żądaniem ubezpieczenia danego cichego wspólnika, motywując stanowisko swoje wyraźnem brzmieniem ustawy, t. j. art. 1 ust. z 10 czerwca 1921, Dz. U. poz. 370, która obowiązek ubezpieczenia nakłada jedynie na funkcjonarjuszów, którzy „pozostają w stosunku służbowym" do danego przedsiębiorcy.

Skoro zaś rekurent twierdził, iż wypadek ten nie zachodzi, lecz przeciwnie, odnośna osoba uczestniczy w zyskach i stratach przedsiębiorstwa, a Zakład Pensyjny w żadnym kierunku nie ustalił, iż to nie odpowiada rzeczywistości, — przeto N. T. A. uchylił żądanie Zakładu Pensyjnego i zatwierdził skargę powodowej firmy, **zwalniając** ją od obowiązku ubezpieczenia swego cichego wspólnika.

Analogicznie sprawa przedstawia się odnośnie do

ubezpieczania pracowników umysłowych wedle dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927, Dz. U. Nr. 106, poz. 911. Również w myśl tego rozporządzenia nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia cichy spólnik, o ile **partycypuje zarówno w stratach, jak i zyskach** przedsiębiorstwa.

Przy tej sposobności jeszcze raz zwracamy uwagę, iż zasadniczo **podlegają** obowiązkowi ubezpieczenia pracowników umysłowych rodzice, dziadkowie i małżonkowie pracodawcy; pracownicy zaś, pozostający do pracodawcy w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linji zstępnej (synowie) albo w stosunku pasierbów, dzieci pasierbów, małżonków pasierbów lub małżonków dzieci pasierbów, pod warunkiem, że żyją z pracodawcą we wspólnem gospodarstwie domowem.

Powyższe osoby mogą jednak być uwolnione od obowiązku ubezpieczenia **na własne żądanie.** — Osoby powyższych kategoryj winny więc, jeśli nie chcą podlegać obowiązkowi ubezpieczenia, wnieść indywidualne zawiadomienia pod adresem: Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych we Lwowie, ul. Piekarska 1 a.

Orzeczenia Sądu Najwyższego i N. T. A.

Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego.

Ad § 1008 uc. Upoważnienie pełnomocnika do załatwienia sporu w drodze polubownej uprawnia pełnomocnika do zeznania zapisu na Sąd polubowny. (Orz. S. N. z 27 kwietnia 1927, III. Rw. 2078-26).

Ad § 1008 pc. Pełnomocnictwo procesowe nie upoważnia do zastępowania mocodawcy przed Sądem polubownym ani do odebrania za mocodawcę wyroku polubownego. (Orzecz. S. N. z 3 marca 1927, III. Rw. 2192-26).

Odsetki prawne. Rozporządzenie Prezydenta Rz. P. o odsetkach prawnych stosuje się także do wierzytelności w walucie zagranicznej. (Orz. S. N. z 27 kwietnia 1927, III. Rw. 2049-26). — (Orzeczenie powyższe polega na uchwale plenarnej Sądu Najwyższego z 2 kwietnia 1927 w sprawie Rw. 1149-26. Uchwałą tą Sąd Najwyższy odstąpił od swej dawniejszej odmiennej praktyki).

Obalenie kalkulacji, podanej przez płatnika.

Aczkolwiek art. 91, ustęp 1 ustawy o podatku przemysłowym nie nakłada na Komisję odwoławczą obowiązku uzasadnienia, czyli umotywowania swych decyzyj, to jednak wymaga od nich, iżby były one uzależnione od stanu faktycznego i prawnego sprawy. — Ten przepis zatem, łącznie z przepisami artykułów 88 i 89, ustęp 1 nakłada na Komisję odwoławczą obowiązek rozprawienia się z konkretnymi zarzutami odwołania. Firma w odwołaniu prosiła o zredukowanie ustalonego obrotu, popierając swoją prośbę rzeczoną kalkulacją możności osiągnięcia podanego w zeznaniu obrotu. — Komisja zaś, posiłkując się danemi uzupełniającego dochodzenia, zarządzonego przez Komisję szacunkową, powzięła zaskarżoną decyzję, nie rozprawiwszy się z tymi konkretnymi zarzutami odwołania (z kalkulacją). — Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie, dopatrzywszy się w tem wadliwości postępowania Komisji odwoławczej, której obowiązkiem było rozpatrzyć powyższy zarzut odwołania i rezultat swego badania podać do wiadomości płatnika, celem umożliwienia mu dalszej obrony swych praw (wyrok N. T. A. w sprawie firmy „Pejsach Kagan i Joel Kryński z dnia 14 września 1927 r., L. Rej. 1820/25).

O umiejętne prowadzenie handlu.

Podziwiamy rozwój przemysłu w Stanach Zjednoczonych, który dochodzi do gigantycznych rozmiarów, a zapominamy często, że ten rozwój zawdzięcza tamtejszy przemysł przedsiębiorczości handlu. — Handel był tym motorem, który w tym kraju o nieograniczonych możliwościach udoskonalił wymianę dóbr w stopniu, o którym pojęcia nie mamy.

Wskutek ograniczenia możności wyjazdu i zubożenia kupiec nasz nie jest w stanie przekonać się naocznie, co tam się dzieje, po jakich kroczy tam drogach handel, jakie są jego warunki w poszczególnych branżach, a skoro też bardzo niewielu kupców czyta fachowe czasopisma zagraniczne, — to nie może nas dziwić, że pracujemy zapomocą przestarzałych metod, które zwłaszcza z powodu fatalnie wobec kupiectwa stosowanej śruby podatkowej, doprowadziły nasze kupiectwo do tego stanu, w jakim się ono dzisiaj u nas znajduje.

Handel w Ameryce po zupełnie innych drogach kroczy, aniżeli nasz handel. Tak naprzykład przez naukowe badania systemu sprzedaży doszedł handel w Stanach Zjednoczonych do przekonania, że 80 procent wydanych przez konsumentów pieniędzy pochodzi od kobiet. Ta nowoczesna kobieta, co do której u nas jeszcze panują różne przesądy, stanowi gros odbiorców i w Ameryce kupiec w zupełności przystosowuje się do jej wymogów.

Przykładowo: Dama przychodzi kupić wyprawę. W sklepie znajdują się odpowiednie modele, na których sprzedawczyni demonstruje materjał, tak, że odbiorczyni natychmiast może się przekonać, czy oferowany towar nada się do jej użytku i czy się dobrze w nim będzie czuła. — Gdy znowu chce ona zakupić meble, to w sklepie znajduje się pokój, zaopatrzony w najnowsze świeczniki, dywany, tapety i kupująca w tej chwili jest w stanie przekonać się, czy dobrze się będzie czuła w takiem otoczeniu. — W handlu autami demonstruje się natychmiast dany model, urządza się wycieczkę autem, przy tej sposobności udowadnia się wszystkie cechy odnośnego środka lokomocji, zbliżając w ten sposób nabywcę do danego przedmiotu. I tak na każdym kroku, czy to w handlu odzieżowym, czy w handlu artykułami żywnościowymi, wszędzie przez umiejętną sugestję stara się kupiec konsumenta przyciągnąć.

Kupiec nasz za mało stara się zapomocą stosownej

propagandy zapoznać odbiorców z danym towarem, znajdującym się u niego na składzie. Za mało jest też w handlu naszym zróżniczkowania. Mając do czynienia w tak znacznej mierze z konsumentką, kupiec wiedzieć winien, że każda z pań chce nabyć taki towar, któryby był modelowym i w którym ona byłaby wyjątkiem. — Kupcy z branży towarów modnych wiedzą, że najbardziej szkodliwem jest zachwalanie towaru tem, że jej znajoma lub sąsiadka nabyła ten sam towar. — Kupiec w taki sposób reklamujący swój towar, może być pewnym, że gdyby się nawet dany artykuł najbardziej podobał, nie kupi go konsumentka i to tylko dlatego, że jej znajoma już od kilku dni jest w posiadaniu danego materjału. — Takie i inne jeszcze momenty psychiki kupującego należałoby uwzględnić, lecz u nas za mało niestety w handlu myśli się o tem, oczywiście z własną szkodą.

Zagranicą w wielkich domach towarowych baczy dokładnie szef na to, jak sprzedawca obsługuje odbiorcę i czy stara się podporządkować woli konsumenta, tam wychodzą bowiem ze założenia, że konsument ma zawsze rację. U nas niestety pod tym względem panują jeszcze bardzo zacofane pojęcia. — Bardzo często zraża się klijenta u nas tem, że ekspedjent wskutek niefachowego wyrażania się klijenta, spogląda na niego w taki sposób, jakby tenże zmysły postradał. — Takie jedno spoglądnięcie powoduje, że odbiorca w tej chwili się ulatnia, a kupiec nie tylko, że stracił tego odbiorcę, lecz traci często cały szereg innych odbiorców wskutek agitacji tego niezadowolonego.

Widzimy z powyższych uwag, jak wiele handel nasz ma jeszcze do naprawy i jak musi się zreformować, aby pod tym względem zmieniło się u nas nieco na lepsze. — Jeżeli handel zadawalniać się będzie tylko stałem biadaniem z powodu zapoznawania przez rząd i społeczeństwo roli handlu w życiu gospodarczem, to inercja ta, która wyrządziła tyle szkód kupiectwu nakażdym kroku, przyczyni się tylko do dalszego niedoceniania jego powołania.

Kupiec, który przez lepszą organizację swej sprzedaży przyczyni się do zwiększenia zbytu i skłoni konsumenta do nabycia towaru, bez którego dotychczas się obchodził, przyczyni się tem samem nietylko do zwiększenia zbytu i produkcji krajowej, ale też do uprzyjemnienia życia konsumentowi przez sprzedanie mu odpowiedniego towaru.

Dalszem, również nie pozbawionem doniosłości dla rozwoju handlu krajowego, a dotąd całkowicie zaniedbanem zadaniem, powinno być krzewienie pewnej kultury w handlu. Przecież to, co dzieje się w znakomitej, przytłaczającej większości sklepów i magazynów polskich: lenistwo, nieuprzejmość, zniecierpliwienie, opryskliwość, obojętność, apatja, niepomysłowość, ociężałość sprzedawców i sprzedawczyń, — jest czemś zupełnie jedynem w swoim rodzaju. Klijent jest tak obsługiwany, że doznaje przeważnie wrażenia, iż przeszkadza, że się naprzykrza. A już o tem, aby mu pomóc w dokonaniu wyboru, zachęcić do wszechstronniejszego zapoznania się z asortymentem, mowy wcale niema. Najbardziej się cieszy taki sprzedawca, gdy może odpowiedzieć „niema“ i być wolnym od fatygi. — A że złe zaopatrzenie sklepu aż nadto często daje mu możność doznawania tej radości, to już stanowi inną z kolei dziedzinę nieumiejętności i bezprogramowości, z jaką nasz handel detaliczny przeważnie jest prowadzony.

Wezwania o oferty.

L. 2062/28/I.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa ogłasza przetarg na dostawy i roboty dla Gminy m. Krakowa (Ekonomat m.), w roku budżetowym 1928/29.

Potrzebna jest dostawa: lamp, knotów i szkieł, szmat i pakół, mioteł brzozowych, styli do mioteł, łopat i kilofów, oraz drążków do szczotek, narzędzi i sprzętów blacharskich, narzędzi żelaznych i wiór do podłóg, materjałów powroźniczych, nasion kwiatów, traw i narzędzi ogrodniczych, środków desynfekcyjnych, narzędzi i przyborów chirurgicznych, **oraz wykonanie:** pieczęci, datowników i naprawa tychże, naprawa maszyn do pisania, robót tapicerskich, szkolnych i biurowych, robót drobnych ślusarskich, robót drobnych pokostniczych i malarskich.

Ilość względnie wielkość dostaw i robót podana jest bliżej w warunkach, które można przejrzeć w Ekonomacie m. (Magistrat II. piętro oficyny, Nr. drzwi 38) codziennie, z wyjątkiem niedziel, w godzinach od 10—12.

Dostawy względnie roboty rozpoczynają się od dnia zatwierdzenia oferty i następują w miarę potrzeby częściowo przez rok budżetowy.

Oferent ma wykonać roboty względnie dostawy zasadniczo siłami krajowemi, z materjałów krajowych. Na każdą z powyższych dostaw względnie robót należy wnieść osobną ofertę. Oferty pisemne w zamkniętych kopertach z napisem: „Oferta na dostawy i roboty dla Ekonomatu m.“, z podaniem ceny złotych loco magazyn Ekonomatu, oraz z dowodem złożenia w Kasie miejskiej wadjum, należy wnosić do dnia 24 kwietnia b. r. godzina 11-ta przedpołudniem, do rąk Inspektora Ekonomatu m. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w tymże dniu o godz. 12 w południe.

Gmina zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez podania powodów, jak i prawo częściowego przyjęcia oferowanej dostawy względnie roboty.

OGŁOSZENIE.

XXXI. Zwyczajne Ogólne Zgromadzenie członków Spółdzielni kredytowej dla handlu i przemysłu w Baranowie z ograniczoną odpowiedzialnością, odbędzie się w niedzielę dnia 29 kwietnia 1928 r., o godz. 5-tej po południu, w sali Spółdzielni w Baranowie.

W razie braku kompletu odbędzie się o godz. 6-tej wieczór drugie Walne Zgromadzenie w tym samym lokalu, które obradować i uchwalać będzie bez względu na ilość członków.

Porządek dzienny:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2) Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za rok 1927, t. j. od 1 stycznia 1927 do 30 sierpnia 1927 i od 1 września 1927 do 31 grudnia 1927.
3) Udzielenie Dyrekcji absolutorjum z czynności i rachunków za rok 1927.
4) Rozdział czystego zysku.
5) Wnioski członków.

Dyrekcja:
Dr. Meller J. Leibowicz.

Co winien wiedzieć składający zeznanie o dochodzie?

(h) Do 1 maja br. należy złożyć zeznania o dochodzie na rok 1928. W zeznaniach tych podać należy dochód osiągnięty w roku 1927.

I.

Podatek wymierza się **głowie rodziny**, a wymierza się go od dochodu nie tylko głowy rodziny, ale także **i innych członków rodziny**, o ile żyją z głową rodziny we wspólnem gospodarstwie i o ile głowa rodziny ma prawo rozporządzać tym dochodem.

Jeżeli więc ktoś ma kilkunastoletniego syna lub córkę, którzy pracują zawodowo i otrzymują płacę miesięczną, to dochodów takiego dziecka nie można doliczać do podlegającego podatkowi dochodu głowy rodziny, ponieważ syn lub córka mogą rozporządzać sami dochodem, uzyskanym swą pracą i głowie rodziny nie przysługuje prawo rozporządzania tym dochodem. Podobnie także nie można głowie rodziny doliczyć do dochodu, podlegającego podatkowi, dochodu żony, żyjącej w separacji.

II.

Kto ma obowiązek złożenia fasji?

Spoczywa on na wszystkich kupcach, którzy wykupili w roku 1927 patenty I., II. i III. kategorji handlowej, a mieszkali w miastach, zaliczonych do I. i II. klasy (Kraków, Bochnia, Tarnów i t. d.), zaś w miejscowościach, należących do III. i IV. klasy mają obowiązek złożenia fasji tylko kupcy I. i II. kategorji.

III.

Osoby, których główny dochód płynie z przedsiębiorstw IV. kategorji handlowej, lub też z przedsiębiorstw rzemieślniczych, dla których wogóle niema obowiązku wykupu świadectwa przemysłowego, lub też wykupują tylko świadectwo przemysłowe VIII. kategorji., mają obowiązek składania zeznania o dochodzie, tylko na wezwanie Urzędu skarbowego. W miejscowościach, zaliczonych przez ustawę o podatku przemysłowym do III. i IV. klasy, także i kupcy III. kategorji mają składać zeznania tylko na wezwanie Urzędu skarbowego.

IV.

Jak należy obliczyć swój dochód?

Przedewszystkiem wyjaśnić należy, że nadzwyczajne dochody, które nie stanowią perjodycznych wpływów, **nie** podlegają podatkowi dochodowemu. Jeżeli więc ktoś otrzymał w ciągu roku 1927 spadek lub darowiznę, jeżeli ktoś wygrał los loterji klasowej i t. p., nie podaje w zeznaniu otrzymanej lub wygranej kwoty jako dochodu; jeżeli natomiast otrzymaną w ten sposób gotówkę, tak użył, że przynosi ona dochody, to dochody te musi podać w swojem zeznaniu,

Nie uważa się również za dochód sum, uzyskanych z realizacji majątku; naprzykład ktoś sprzedaje dom; sumą uzyskana ze sprzedaży nie jest oczywiście dochodem.

Zeznanie o dochodzie zawiera szereg rubryk dla różnego rodzaju dochodów.

Osobno należy podać dochód z gruntów, osobno dochód z budynków, przedsiębiorstw, zajęć zawodowych, tantjem, kapitałów pieniężnych, oraz uposażeń służbowych, emerytur i najemnej pracy.

V.

Za dochód z budynków wynajętych uważa się **rzeczywiście** osiągnięty całoroczny czysty czynsz za domy, lokale i place, z potrąceniem wydatków na utrzymanie domu, amortyzację i t. d.

Za dochód zaś z budynków, zajmowanych w całości lub w części przez samego właściciela, lub członków jego rodziny uważa się czystą wartość użytkowania, jaką budynek lub części tegoż stanowią.

Domy, przeznaczone na cele mieszkaniowe, wybudowane względnie ukończone po 20 maja 1925, mogą korzystać ze zwolnienia od podatku dochodowego, o ile właściciel wniesie przed dokonaniem wymiaru podanie do właściwego Urzędu skarbowego (vide o tem Nr. 8 „Przeglądu Kupieckiego“ z b. r.).

VI.

Za dochód z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych uważa się: procenty od pożyczek, wkładów lub rachunków bieżących i od innych lokat pieniężnych; procenty od procentów i innych nieotrzymanych w terminie sum; kary konwencjonalne za niezwrócony w terminie kapitał lub niezapłacony w terminie procent; procenty z interesów wekslowych; procenty od wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, dywidendy od akcyj i udziałów i t. p.

VII.

Przy ustalaniu dochodu z papierów wartościowych nie bierze się pod uwagę zmiany ich wartości kursowej z wyjątkiem papierów, będących w posiadaniu tych przedsiębiorstw, w których obroty papierami wartościowymi są przedmiotem interesu handlowego.

VIII.

Za dochód z przedsiębiorstwa uważa się sumę wszystkich przychodów w pieniądzach lub wartościach pieniężnych, otrzymanych z przedsiębiorstwa, po strąceniu kosztów osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia tych przychodów, łącznie z corocznem prawidłowem odpisaniem na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego

rodzaju martwego inwentarza, oraz po potrąceniu strat częściowych lub całkowitych w przedmiotach, podlegających zużyciu i służących do osiągnięcia dochodu.

Dla przedsiębiorstw handlowych, prowadzących księgi handlowe, sprawa jest prosta, ponieważ wszystkie wyżej wymienione przychody i wydatki dadzą się z łatwością stwierdzić z ksiąg.

Trudniej przedstawia się sprawa dla przedsiębiorstw nie prowadzących ksiąg handlowych, a przedsiębiorstw tych jest u nas co najmniej 95 na 100.

Przedsiębiorstwo nie prowadzące ksiąg handlowych nie jest w stanie z całą ścisłością ustalić swojego dochodu. Obliczenie dochodu może tutaj nastąpić tylko w przybliżeniu.

Władze skarbowe postępują w ten sposób, że przyjmują dochód w stosunku procentowym do ustalonego przez komisje szacunkowe obrotu danego przedsiębiorstwa.

Dla każdego, znającego stosunki dzisiaj w handlu panujące, jest rzeczą jasną, że tego rodzaju metoda obliczania dochodu jest z gruntu fałszywą. Władza skarbowa, obliczając w ten sposób dochód, nie uwzględnia zupełnie strat, przed jakiemi żadne przedsiębiorstwo w obecnych warunkach uchronić się nie mogło i ustalać będzie dochody w większości wypadków zupełnie fikcyjne.

Przedsiębiorstwa, nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych, nie mogą już potrącać wszystkich wyżej wymienionych pozycyj, lecz władze wymiarowe przyjmują szablonowo, że ich **dochód netto**, podlegający opodatkowaniu, stanowi kwota, powstała przez pomnożenie sumy obrotu, ustalonej za ostatni rok przez odnośny „procent dochodowości".

Przykład: Sklep galanteryjny, detaliczny; stawka średniej dochodowości wynosi 12%, obrót za rok 1926 wynosi zł. 25.000.

A zatem 25.000 × 12% = 3.000; ta kwota stanowi dochód, z którego potrącić można wszystkie w tym ustępie wyliczone podatki i opłaty, które w roku 1927 rzeczywiście zostały **zapłacone** (a nie wymierzone, zaległe).

Jeżeli fatujący otrzymał już wymiar podatku obrotowego za **rok 1927** i jest dla niego korzystniejszy, niż zeszoroczny, a nie będzie przeciw niemu rekurował (a więc wymiar ten est już ostateczny), natenczas może przyjąć za podstawę obliczenia wymiar z roku 1927.

Uwaga! „Stawki średniej dochodowości", ogłoszone przez nas w Nrze10 z roku 1927, ogłosimy ponownie w najbliższym numerze, który ukaże się 27 b. m.

Co można potrącić.

Od ustalonego w ten sposób dochodu potrącone być mogą wszystkie w r. 1927 **zapłacone** podatki bezpośrednie, państwowe i samorządowe (z wyjątkiem podatku dochodowego i majątkowego), premje ubezpieczeniowe, które płatnik wpłaca za siebie lub członków rodziny do Kas zapomogowych, emerytalnych, Kas chorych, od ubezpieczenia od wypadków najwyżej w kwocie 300 Zł. na każdą ubezpieczoną osobę. Premje wpłacone tytułem ubezpieczeń na wypadek śmierci lub dożycia, mogą być potrącane również tylko w wysokości 300 Zł. na każdą ubezpieczoną osobę, w łącznej jednak kwocie z tego tytułu nie można potrącić więcej, jak 600 Zł.

Świadczenia socjalne, które pracodawca ponosi w swojem przedsiębiorstwie, podlegają potrąceniu, jako koszta administsracyjne w całej faktycznie poniesionej wysokości.

Po obliczeniu w opisany wyżej sposób dochodu, płatnik przekona się, jaką kwotę wynosi dochód jego, podlegający opodatkowaniu.

Co mogą potrącać właściciele realności?

1) Rzeczywiste wydatki;
2) 2% wartości domu na amortyzację;
3) zapłacone podatki.

Uwaga! Jeżeli ktoś nie rozporządza dochodami na swe rzeczywiste wydatki, natenczas Urzędy skarbowe praktykują, iż tytułem amortyzacji oraz wydatków potrącają 20% sumy czynszów. Jest to — naszem zdaniem — stosunkowo zbyt mała kwota, gdyż wydatki te łącznie z przypadającym odpisem na amortyzację wynoszą znacznie więcej.

Potrącenia z powodu liczebności rodziny.

W zeznaniu należy wymienić osoby, pozostające na utrzymaniu płatnika, stosunek ich pokrewieństwa do płatnika, oraz ich wiek.

Jeżeli dochód płatnika nie przekracza kwoty 7.200 złotych, płatnikowi przysługuje zniżka podatku o 2 stopnie na każdą pozostającą na jego utrzymaniu osobę powyżej jednej. Jeżeli naprzykład płatnik ma na utrzymaniu 3 osoby, to podatek jego obniża się o 4 stopnie.

Jeżeli natomiast płatnik ma dochodu więcej, niż 3.600 Zł. rocznie, a nie ma nikogo na swojem utrzymaniu, to podatek jego podwyższa się o 20 procent.

Płatnik powinien także w zeznaniu o dochodzie podać takie nadzwyczajne okoliczności, które osłabiają jego siłę płatniczą, naprzykład nieszczęśliwe wypadki, długotrwała choroba płatnika, lub któregoś z członków rodziny, zawieszenie wypłat, pożar i t. p. Jeżeli dochód płatnika nie przekracza kwoty 12.000 Zł., komisja może obniżyć podatek w takim wypadku o 3 stopnie.

Sposób złożenia zeznań.

Zeznania należy składać bądź piśmienne, bądź ustne. Pośrednictwo poczty (listem poleconym) jest dopuszczalne. Urzędy skarbowe obowiązane są wydawać pokwitowania na złożone im zeznania. Formularze otrzymywać można w Urzędach skarbowych.

Kara za niezłożenie zeznania.

Niezłożenie zeznania w terminie, mimo publicznego wezwania obłożone jest grzywną od 3 do 100 Zł., niezłożenie zeznania w terminie, mimo osobnego wezwania — grzywną od 5 do 250 Zł.

Tabela skali podatkowej. (Zamieszczamy tylko 47 pozycyj tabeli, pozycyj wyższych przy dochodzie ponad 38.000 Zł. należy szukać w art. 23 ust. o podatku dochodowym Dziennik Ustaw Nr. 58/1925 r. poz. 411)

Skala podatkowa.

Stopień dochodu	Wysokość dochodów w złotych	Podatek w złotych
1	1.500 do 1.550	31
2	1.550 „ 1.600	33
3	1.600 „ 1.700	37
4	1.700 „ 1.800	41
5	1.800 „ 1.900	45
6	1.900 „ 2.000	50
7	2.000 „ 2.100	54
8	2.100 „ 2.200	59
9	2.200 „ 2.400	67
10	2.400 „ 2.600	75
11	2.600 „ 2.800	84
12	2.800 „ 3.000	93
13	3.000 „ 3.200	102
14	3.200 „ 3.400	112
15	3.400 „ 3.600	122
16	3.600 „ 3.800	133
17	3.800 „ 4.000	144
18	4.000 „ 4.400	162
19	4.400 „ 4.800	182
20	4.800 „ 5.200	202
21	5.200 „ 5.600	224
22	5.600 „ 6.000	246
23	6.000 „ 6.600	283
24	6.600 „ 7.200	324
25	7.200 „ 7.800	366
26	7.800 „ 8.400	411
27	8.400 „ 9.200	469
28	9.200 „ 10.000	530
29	10.000 „ 11.000	605
30	11.000 „ 12.000	684
31	12.000 „ 13.000	767
32	13.000 „ 14.000	854
33	14.000 „ 15.000	945
34	15.000 „ 16.000	1.040
35	16.000 „ 17.000	1.156
36	17.000 „ 18.000	1.278
37	18.000 „ 19.000	1.406
38	19.000 „ 20.000	1.540
39	20.000 „ 22.000	1.760
40	22.000 „ 24.000	1.992
41	24.000 „ 26.000	2.236
42	26.000 „ 28.000	2.462
43	28.000 „ 30.000	2.760
44	30.000 „ 32.000	3.040
45	32.000 „ 34.000	3.366
46	34.000 „ 36.000	3.708
47	36.000 „ 38.000	4.066

Obliczenie podatku następuje według tej tabeli z zastrzeżeniem, aby z dochodu wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie pozostało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego dochodu bezpośrednio niższego stopnia, po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Na przykładzie przepis wygląda następująco:

rzeczywisty dochód wynosi	Zł. 16.100
podatek według poz. 35	Zł. 1.156
I. różnica	Zł. 14.944
najwyższy dochód bezpośredni niższego stopnia poz. 34	Zł. 16.000
Podatek według poz. 34	Zł. 1.040
I.. różnica	Zł. 14.960

Wobec tego, że II. różnica jest większa od I., sumę podatku otrzymamy, odejmując: Zł. 16.100
Zł. 14.960

podatek Zł. 1.140

Podatek więc od sumy 16.100 wyniesie przy uwzględnieniu zastrzeżenia tylko sumę Zł. 1.140, a nie jak w tabeli Zł. 1.156.

Jak wypełnić fasję dla podatku dochodowego?

Rubryka 2, strona druga fasji: wstawiają (**właśc. domów**) swe dochody z czynszów brutto wraz z wartością ich własnego mieszkania, o ile mieszkają we własnym domu, z wartością mieszkania stróża, mieszkań członków rodziny, (chociażby ci mieszkali bezpłatnie), jako sumę, która byłaby osiągalną tytułem czynszu w roku 1927.

Suma, osiągnięta z tego dochodu bez jakichkolwiekbądź potrąceń, będzie wstawiona do rubryki II., o ile podatnik jest właścicielem domu.

W rubryce 3 wpisują **kupcy** lub **przemysłowcy** dochód ze swojego przedsiębiostwa. Normy tego dochodu obliczyć można na zasadzie tabelki średniej dochodowości, którą — jak powiedzieliśmy — ponownie ogłosimy w najbliższym numerze, wydanej instrukcji w r. 1924 przez Min. Skarbu, która to lista ustala w przybliżeniu dochodowość poszczególnych zawodów, tak handlowych, jak przemysłowych, o ile podatnik nie prowadzi prawidłowych ksiąg handlowych, któremi byłby w stanie udowodnić swój dochód.

Sumę tego dochodu (np. jak nasz przykład: 3.000 zł.) wpisuje się: 1) w rubryce 3, oraz 2) w rubryce 6 (o ile dany kupiec prócz dochodu z przedsiębiorstwa — żadnych innych nie ma). W rubryce 3 względnie 6 umieszczony będzie cały dochód (a więc 3.000 zł.), potrącenia zaś z tytułu zapłaconych podatków i t. d. wyszczególnia się w rubryce 5 na str. 3.

Na stronie 3-ciej w rubryce 1, mogą tylko **właściciele realności** potrącać: a) sumy wpłacone tytułem odsetek od długów; b) sumę policzoną za mieszkanie stróża, dalej sumę, która została zużytą celem zachowania i zabezpieczenia dochodu, c) wszelkie wydatki i reparacje nieodzowne, poczynione w realności w ciągu 1927 r.

Potrąceniu nie ulegają jednak wydatki inwestycyjne, lecz jedynie konieczne wydatki reparacyjne. Prócz tego d) można potrącić tytułem zużycia wartości realności kwotę do wysokości 2 proc. sumy szacunkowej, przyjętej ostatnio jako wartość obecną realności przez państwowy Zakład ubezpieczenia od ognia.

W rubryce 3, strona trzecia, może podatnik potrącić kwoty, opłacane tytułem premij, o ile on lub członkowie jego rodziny są ubezpieczeni w Kasach zapomogowych, emerytalnych, w Kasach chorych, ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i stowarzyszeń pogrzebowych.

W rubryce 4 potrącić może podatnik premje, które wpłacił od ubezpieczenia na wypadek śmierci lub na

dożycie dla siebie i na jego utrzymaniu będących członków rodziny.

W rubryce 5, jako najważniejszej, można potrącić: a) właściciele realności podatek od nieruchomości; b) wszyscy inni: zapłacony w 1927 roku patent, podatek obrotowy, podatek lokatorski, wodociągowy, domestykalny (żydowska gmina wyznaniowa) i inne świadczenia podatkowe, prócz podatku majątkowego i dochodowego oraz opłaty Kasy Chorych, ubezp. socjalnych itd. Kwity tych podatków posiada każdy podatnik, powinien je na jednym arkuszu odpisać i dołączyć jako wyjaśnienie do pozycji 5 (względnie ich odpis).

W rubryce 6 wpisuje się sumę odliczeń.

W rubryce 7 wpisuje się ostateczną kwotę, podlegającą opodatkowaniu. Suma ta powstanie przez odjęcie od sumy, wymienionej w rubryce 3 względnie 6 (str. 2) — sumy ogólnej odliczeń.

Przyjmijmy, że dochód 3.000 Zł. po potrąceniu tych wszystkich podatków i innych zredukuje się do sumy 2.200 Zł. Z tej sumy można znów tytułem będących na utrzymaniu podatnika członków rodziny, naprzykład rodziców, dzieci, potrącić dla każdego na utrzymaniu będącego 2 stopnie.

Skoro kwota 2.200 Zł. jest w stopniu dochodu 8, redukuje się suma, która podlega dochodowemu podatkowi o 2 stopnie, czyli do 1.900 Zł., o ile by na utrzymaniu podatnika były 2 osoby. O ile by taki podatnik miał na utrzymaniu 4 dzieci, to podpadałby pod obowiązek płacenia podatku dochodowego w kwocie 33 Zł. rocznie, bo jego dochód obniżył się o 6 stopni, a gdyby obliczona powyżej kwota dochodu znajdowała się w 7 stopniu, byłby wtedy zupełnie wolny od obowiązku płacenia podatku dochodowego.

Wyraźnie zanaczamy, że wydatków i kosztów utrzymania własnego i rodziny nie wolno potrącić z dochodu.

Nowe przepisy o egzekucji administracyjnej.

W Dzienniku Ustaw Nr. 36 ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, regulujące postępowanie przymusowe w administracji, to znaczy egzekucję administracyjną (w odróżnieniu od sądowej). Najważniejsze zasady tego rozporządzenia przedstawiamy poniżej:

Z reguły stosować zawsze należy najłagodniejszy środek przymusowy, o ile on tylko prowadzi do celu. Egzekucję na majątku przeprowadzić wolno tylko o tyle, **o ile** przez to **nie będzie zagrożone minimum utrzymania** osoby zobowiązanej oraz osób, przez nią utrzymywanych. O ile chodzi o kwoty wyższe, niż 10 tysięcy złotych, wówczas władza polityczna może przekazać sprawę sądowi, celem wdrożenia egzekucji sądowej. Wogóle mogą instytucje, którym przysługuje prawo egzekucji administracyjnej, wdrożyć zamiast tego egzekucję sądową.

Przed wykonaniem egzekucji **winno w każdym wypadku nastąpić poprzednie zagrożenie** zastosowania środków przymusowych, przyczem należy wymienić termin, po upływie którego przymus będzie zastosowanym. Przeciwko zarządzeniu egzekucyjnemu **można wnieść odwołanie** do władzy przemysłowej (do Województwa względnie Starostwa), odwołanie to nie ma jednak mocy wstrzymującej. Egzekucję z reguły przeprowadzać wolno jedynie w dni powszednie i w porze dziennej.

Celem egzkucji świadczeń pieniężnych zarządzić może władza administracyjna zajęcie i sprzedaż ruchomości oraz zajęcie poborów, natomiast inne środki egzekucyjne, jak sekwestracja i sprzedaż nieruchomości, przeprowadzić może tylko Sąd. Przy egzekucji na ruchomościach obowiązują co do dopuszczalności tej egzekucji te same przepisy, które obowiązują przy egzekucji sądowej. **Sprzedaż** zajętych przedmiotów nastąpić może **najwcześniej w dwa tygodnie po zajęciu** i to z reguły w miejscu, gdzie zdeponowano zajęte przedmioty. Właściciel, obecny przy licytacji, może domagać się, aby pewne przedmioty były sprzedane wcześniej, niż inne. Na pierwszej licytacji nie można sprzedać przedmiotów poniżej ceny oszacowania, jednakże na drugim przetargu licytacyjnym może sprzedaż nastąpić nawet poniżej tej ceny. — Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie z dniem 25 kwietnia b. r.

Rozporządzenie o nadzorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Dotychczasowe ustawodawstwo co do nadzoru nad artykułami żywności i innymi przedmiotami powszechnego użytku było dotychczas u nas nader niejednolite, a nawet w b. zaborze rosyjskim brak było niemal zupełnie przepisów w tym kierunku. Lukę tę zapełniło obecnie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca b. r., ogłoszone w Dz. U. Nr. 36, które ma na celu ochronę konsumentów przeciwko fałszowaniu, podrabianiu i t. d. środków żywności i innych przedmiotów codziennego użytku, jak naczynia, przyrządy i przybory, używane przy wyrobie, przechowywaniu, ważeniu, opakowaniu i spożywaniu artykułów żywności, środków kosmetycznych, odzieży, zabawek, farb, nafty, świec i t. d.

Rozporządzenie powyższe przewiduje kary za wyrabianie lub sprzedawanie artykułów, szkodliwych dla zdrowia, zepsutych, podrobionych, sfałszowanych lub też oznaczonych fałszywą nazwą.

Celem sprawowania nadzoru nad wymienionymi wyżej artykułami utworzone będą Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku. Miasta, liczące ponad 50.000 mieszkańców, obowiązane są utrzymywać własne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku. Organa do tego powołane mają prawo

dokonywania kontroli w sklepach, fabrykach, na targach i t. d. i mogą w celu badania pobierać próby odnośnych przedmiotów, przyczem należy sporządzić protokół i wydać kwit na pobraną próbę. Jeżeli okaże się, że próba jest bez zarzutu, może właściciel zażądać odszkodowania za pobraną próbę.

Na wypadek przekroczenia przepisów tego rozporządzenia przewidziane są kary bardzo surowe, a mianowicie kara więzienia do 3 lat i grzywna do 3.000 zł., przyczem jeżeli sprawca mógł przewidzieć większe niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi, wówczas może być ukarany nawet ciężkiem więzieniem do lat 10-ciu i grzywną do 10.000 zł. Sąd może również w razie skazania za jedno z przestępstw przeciwko niniejszemu rozporządzeniu pozbawić winnego prawa prowadzenia przedsiębiorstwa na czas oznaczony.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 25 czerwca 1928 i obowiązuje na całym obszarze Państwa, — prócz województwa śląskiego.

Zgromadzenie kupieckie.

Uprzedni Sejm opracował i wydał szereg ustaw, odnoszących się do kupiectwa, które okazały się dlań bardzo szkodliwemi, a życie wykazało konieczność ich **gruntownej rewizji** i zmiany. — Rząd zaś na podstawie pełnomocnictw wydał w czasie zawieszenia działalności Sejmu kilkaset **dekretów** z mocą ustawy, które noszą na sobie wszelkie znamiona **dorywczego** opracowania i nienależytego obmyślenia i w skutkach mogą się dotkliwie dać odczuć zarówno kupiectwu, jakoteż pośrednio ujemnie wpłynąć na całokształt życia gospodarczego. — Zachodzi więc konieczność, aby członkowie Sejmu dokładnie się zapoznali z wydanemi ustawami, oraz żywotnymi postulatami kupiectwa w kierunku zmiany względnie całkowitego uchylenia niektórych przepisów.

W tym celu zwołało Krak. Stowarzyszenie Kupców Zgromadzenie, które odbyło się w lokalu Stowarzyszenia dnia 15 b. m. — Na Zgromadzenie to przybył zaproszony p. poseł **Dr. Thon,** celem wysłuchania dezyderatów kupiectwa i zapoznania się z bieżącemi jego kwestjami.

Zgromadzenie zagaił Prezes Stowarzyszenia, p. radca **Schechter,** wskazując na konieczność osobistego kontaktu między kupiectwem a jego reprezentantem w Sejmie i dziękując p. Posłowi za przybycie na Zgromadzenie.

Między szeregiem krzywd, na jakie kupiectwo się użala, — wywodzi mowca, — jedno z głównych miejsc zajmuje **kwestja kredytów.** — Przy obecnej ciasnocie gotówki nie jest w stanie średni kupiec uzyskać w finansowych instytucjach państwowych odpowiedniego kredytu, który natomiast łatwo jest przystępny sferom rolniczym i wielko-przemysłowym. — Kupiectwo daje większą rękojmię zwrotu dzięki zapotrzebowaniu kredytu krótkoterminowego i szybkości obrotu, a pieniądz wypożyczony na cele handlowe, przyczyni się do wzmocnienia tętna gospodarczego, przez co dodatnio wpłynie również na ogólny stan dobrobytu społeczeństwa.

r. Monderer wskazuje na dotkliwe szkody, jakie normalnemu rozwojowi życia gospodarczego wyrządza ograniczenie swobody ruchu obywateli skutkiem uporczywego utrzymywania

systemu paszportowego

oraz niezmiernie **wysokich kosztów i formalności,** połączonych z otrzymaniem paszportu. — Dalej wskazuje na projekt wprowadzenia stałego

podatku majątkowego,

który w efekcie **zniechęci** ludzi **do oszczędzania, gdyż** kupiec nietylko, iż obarczony będzie bieżącymi i tak licznymi podatkami (dochodowym, obrotowym, samorządowymi, lecz wkońcu będzie jeszcze musiał opłacać podatek od reszty zaoszczędzonej, t. j. od majątku.

Dochodzą niepokojące słuchy o zamiarze zniesienia

ochrony lokatorów,

zwłaszcza odnośnie do lokali handlowych, co byłoby już ostateczną ruiną kupiectwa, które już dzisiaj ugina się pod ciężarem przedwojennych czynszów.

Skarbowe Biura informacyjne

w wysokim stopniu wpłyną na **zmniejszenie obrotów handlowych oraz bankowych;** kupcy bowiem będą na każdym kroku ściśle kontrolowani, a wielekroć w życiu gospodarczem mają miejsce przesyłki towarowe i przekazy pieniężne, które **nie stoją** w związku z faktycznym obrotem handlowym (naprzykład zwrot nieodpowiedniego towaru, zwrot dawnych długów, przekaz z grzeczności, transakcje pieniężne natury prywatnej), a Biura informacyjne błędne stąd wnioski wysnują, co wpłynie na niesprawiedliwy wymiar podatkowy.

r. Honigwachs porusza kwestję błędnie pojmowanego przez Powiatowe Kasy Chorych pojęcia

„chałupnictwa“.

Kupcy branży meblowej, obuwiowej, konfekcyjnej, jubilerskiej i t. d. zamawiają u producentów (stolarzy, krawców, szewców i t. d.) gotowe towary, a Kasy Chorych błędnie interpretując art. 6 ustawy o obowiązkowem ubezpieczeniu na wypadek choroby z roku 1920, domagają się w takich wypadkach, **aby kupcy** ci **opłacali** należytości składkowe Kasy na rzecz tychże przemysłowców i ich pomocników, uważając ich za „chałupników“. — Efektem tego jest, iż kupcy muszą **omijać mniejszych przemysłowców** i zamówień udzielać większym przedsiębiorcom fabrycznym, co chyba mija się z powszechnie uznaną koniecznością utrzymania średniego i drobnego przemysłu.

Sekr. Himmelblau: Wymiar i pobór

podatku obrotowego

nie mogą być nadal utrzymane **w obecnej formie.** — Dowodem nieaktualności i uznania niesłuszności wielu przepisów obecnie obowiązującej ustawy o podatku przemysłowym jest konieczność wprowadzania ustawicznych zmian, ulg, uchylań i uzupełnień. — Te drobnostkowe ulgi okazują się jednak niedostatecznemi, gdyż **cała zasada, cały system** poboru tego podatku jest **błędnym** i powoduje stopniowe wysysanie ka-

pitału z obrotu handlowego. — Kupiec bowiem, żadną miarą nie będąc w stanie kalkulować podatku obrotowego przy sprzedaży, płacić go musi z własnych funduszów, z naruszeniem i nadwątleniem swego majątku. — Do tego przyczynia się jeszcze fakt, iż — zwłaszcza wobec przedsiębiorstw, nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, — wymiary wypadają „na oko“, tak, że kupiec po upływie roku otrzymuje nakazy płatnicze na sumy, nie stojące w żadnym stosunku do jego rzeczywistych obrotów i już zupełnie nie mogące być wkalkulowanemi do ceny sprzedażnej. — **Projekt,** zmierzający do wydatnego **zniżenia stawek podatkowych** oraz **powiększenia ilości kategoryj** handlowych świadectw przemysłowych będzie — w razie jego urzeczywistnienia — stanowił niezawodnie wielką ulgę dla kupiectwa, jednak nie uwzględni **zasadniczych** postulatów w tym kierunku. Całe bowiem kupiectwo, bez względu na dzielnice, narodowość i wyznanie, domaga się **gruntownej reformy** i zasadniczej zmiany w poborze podatku obrotowego, a mianowicie, aby pobieranym był **przy przekroczeniu towaru przez granicę** polskiego obszaru celnego, gdy chodzi o towary zagraniczne, — względnie **przy opuszczeniu fabryki** krajowej, gdy chodzi o towary krajowej prowenjencji. — Dzięki takiemu systemowi poboru podatku tego **korzyść odniesie** zarówno **Skarb Państwa,** gdyż **wpływy** niezawodnie — jako łatwo uchwytne, — **będą znacznie wyższe** i połączone **z mniejszymi kosztami** wymiarowymi, z drugiej zaś strony kupiectwo wreszcie uwolnionem będzie od tego niesłychanie dotkliwego, rujnującego i niesprawiedliwego haraczu.

Wielkie niebezpieczeństwo zawiera dla kupców przepis, zawarty w art. 16 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej

o godzinach handlu.

Zagraża on bowiem **bezwzględnym aresztem** (bez zamiany na grzywnę) na wypadek, gdy kupiec **raz** w ciągu roku był ukarany grzywną za to, że miał sklep otwarty po godzinie ustawą ustalonej, a w ciągu tego roku zdarzy się, iż jeszcze raz przekroczenie to powtórzy. — Skoro wiadomem jest, że całkiem ściśle i punktualne (do sekundy) przestrzeganie godzin jest wprost **fizycznie niemożliwem,** przeto zachodzi obawa, iż w razie skrupulatnego stosowania tego drakońskiego przepisu przez niższe organa wykonawcze, wielu **nieposzlakowanych obywateli** za taką — bądź co bądź — drobnostkę **będzie musiało odcierpieć karę „bezwzględnego aresztu“.**

Waloryzacja ceł

względnie niejasne ustalenie warunków przyjęcia zgłoszenia przez władze celne spowodowały dla kupiectwa dotkliwe szkody materjalne, względnie grożą ich spowodowaniem. — W myśl bowiem odnośnych przepisów rozporządzeń i okólników Min. Skarbu do Urzędów celnych: „uiszczenie ceł podług stawek celnych nieprzeliczonych można sobie zapewnić **przez zgłoszenie** (zdeklarowanie) towaru do odprawy celnej najpóźniej w dniu 14 marca 1928“. Kupcy więc, których towary zalegały przed 14 marca na polskich dworcach kolejowych, zgłaszali je Urzędom celnym do odprawy, lecz Urzędy odmawiały przyjęcia zgłoszeń, motywując swą odmowę tem, **iż kolej** nie wyładowała tych transportów. — A zatem **nie z winy kupców** powstało przekroczenie terminu prekluzyjnego (14 marca), lecz z winy władzy kolejowej, która zaniedbała dołożenia starań, aby transporty **na czas** zostały wyładowane i Urzędom celnym do dyspozycji postawione. — Po uskutecznieniu tego przez kolej w terminie późniejszym, domagają się Urzędy celne niesłusznie od kupców zapłaty cła zwaloryzowanego.

P. Pitzele: Mimo zupełnej nieaktualności ustawy

o walce z lichwą wojenną

wydanej jeszcze w roku 1920, obowiązuje ona nadal jeszcze. W dzisiejszych warunkach gospodarczych, kiedy mowy być nie może o braku towarów lub **nadmiernych zyskach,** wobec szalonej konkurencji i notorycznego braku gotówki, ustawa ta, jako dawno przestarzała, winna być wreszcie zniesioną. Wobec zasadniczej zmiany konjunktury i dostatecznego zrozumienia zmienionych warunków gospodarczych przez władze sądowe i wykonawcze **w miastach większych,** nie mają wprawdzie ich mieszkańcy powodu do narzekania na istnienie tej ustawy jednak **w mniejszych** ośrodkach handlowych szykanują jeszcze nadal niższe organa wykonawcze kupiectwo tym zabytkiem z czasów inflacyjnych.

W ostatnich miesiącach Dyrekcja Poczt i Telegrafów podniosła o przeszło 100% ceny abonamentu telefonicznego. — „W zamian za to“ (sic!) otrzymaliśmy

telefony

nie do użytku, gorsze, niż uprzednie złe, skutkiem czego doprowadzeni do rozpaczy abonenci zmuszeni są **rezygnować z używania** telefonów aż do czasu ich naprawy. — Domaganie się zaś przez władze pocztowo-telegraficzne zapłaty niezmiernie wysokich opłat abonamentowych za ten czas przejściowy jest niesłuszne i **kupiectwo domaga się zwolnienia** od tych opłat do czasu dostarczenia aparatów, zdolnych do użytku, względnie zwrotu uiszczonych z góry kwot.

r. Margulies: Podczas gdy w innych dziedzinach ustawodawczych zostaliśmy znacznie **w tyle** poza państwami zachodnio-europejskiemi, to w dziedzinie

ustawodawstwa socjalnego

okazują nasze czynniki rządowe ciekawą ambicję wodzenia prymu. — Uznając w całej pełni konieczność ubezpieczenia pracowników, występuje kupiectwo **przeciw wielokrotnym formom, wybujałym kosztom, szerokiej gospodarce i niestosunkowo nikłym świadczeniom.** Pilne poszukiwanie i przeforsowywanie „jeszcze jakiejś“ formy ubezpieczenia zyskuje wprawdzie lewicowym prowodyrom popularność i poklask pracowników, jednak **korzyść** dla nich stąd **mała,** gdyż żaden pomocnik handlowy nie zamierza postarzeć się na swem pomocniczem stanowisku, lecz myśli **o usamodzielnieniu,** które też normalnie po kilku lub kilkunastu latach praktyki następuje. — Opłacanie zaś wysokich składek przez pracodawcę nie przynosi pracownikowi korzyści (z wyjątkiem Kasy chorych), a jedynie **odstręcza** kupiectwo **od przyjmowania praktykantów** i subjektów handlowych, co powoduje tak znaczną ilość **poszukujących** zatrudnienia. — Zaradzić obecnemu stanowi rzeczy może dalsza i intenzywna **centralizacja** zakładów ubezpieczeń, wydatne **zmniejszenie kosztów administracyjnych,** co pozwoli też na **zniżenie stawek** składkowych.

Rozszerzenie obowiązku

ubezpieczenia od wypadku

na pomocników handlowych ma na celu jedynie obarczanie kupiectwa wysokiemi składkami. — Wiadomo bowiem, że pomocnikowi, zatrudnionemu w handlu, nie grozi żadne niebezpieczeństwo, o jakiem mowa być może u robotników budowlanych, fabrycznych lub t. p. Od normalnych zaś wypadków dostatecznie jest ubezpieczonym w Kasie Chorych, tak, iż pomocnicy handlowi nie powinni podpadać pod obowiązek ubezpieczenia od wypadków.

Dr. Zimmermann: Pogłoski o zamierzonem zniesieniu

ochrony lokatorów

wydają się mieć konkretne podłoże, gdyż wyłom w tym kierunku już uczyniono, wyłączając z pod ochrony ustawy te lokale handlowe, które znajdują się w budynkach, stanowiących własność Państwa.

Rząd w żadnym kierunku nie popiera inicjatywy prywatnej kupiectwa, natomiast utrudnia mu egzystencję, względnie podcina wiele dotychczas kwitnących zawodów przez

standaryzowanie

coraz innych gałęzi handlu (standaryzacja wywozu jaj, masła, produktów rolnych i t. d.).

W Nrze 15 Dz. U. b. r. ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, w myśl którego Władzom odwoławczym dla podatku dochodowego, rozpatrującym jednostronne odwołanie płatnika, przysługuje prawo zwracania sprawy Władzom wymiarowym I-szej instancji, celem

uzupełnienia

postępowania wymiarowego, t. j. do ewentualnego **podwyższenia wybmiarów.** — Jest to nowość, mająca na celu odstraszenie podatników, czujących się pokrzywdzonymi wymiarami podatku dochodowego, od wnoszenia rekursów, gdyż mimo braku sprzeciwu Przewodniczącego Komisji wymiarowej od jej ustalenia, zagrażać będzie rekurentowi ewentualne podwyższenie wymiaru.

Państwowe i półoficjalne instytucje kredytowe **udzielają**

kredytów

spółdzielniom wyłącznie chrześcijańskim, **pomijając** zasadniczo **spółdzielnie żydowskie.**

P. Gryszpan: Ustawa o rozbudowie miast ma na celu podniesienie ruchu budowlanego, co w znacznej części przyczyni się do ożywienia obrotów handlowych. — Celem zachęcenia przedsiębiorców do podejmowania akcji budowlanej, ustawa zwalnia materjały budowlane od miejskich **opłat akcyzowych.** — Nasz Magistrat jednak spacza intencję ustawy, tłómacząc ją w ten sposób, iż od opłat towarowych zwolnione są jedynie te materjały, które są przeznaczone na cele budowlano-mieszkaniowe; pod tą zaś nazwą rozumie Magistrat jedynie takie budowle, w których mają być wybudowane jedynie ubikacje **mieszkaniowe,** z wyłączeniem lokali handlowych i biurowych. — Skoro zaś ze względu na brak rentowności nikt nie buduje domów zupełnie bez sklepów, przeto w zasadzie materjały budowlane, wprowadzane do Krakowa, **nie** korzystają z ustawowego zwolnienia od wysokich opłat miejskich, dotkliwie podrażających koszta budowy. — Jest więc koniecznem uzyskanie autorytatywnej interpretacji ustawy, któraby sprostowała błędne jej pojmowanie przez Magistrat, co niezawodnie w niemałym stopniu przyczyni się do potanienia budulca, a tem samem do **ożywienia ruchu budowlanego.**

Dyr. Fromowicz: Jednym z zasadniczych postulatów kupiectwa żydowskiego jest sprawa

spoczynku niedzielnego.

Kupiec żydowski bowiem, świętujący w soboty, pozbawiony jest **2 i pół dni** roboczych w tygodniu. Ta przymusowa bezczynność przyczynia się też w znacznej mierze do miarowej pauperyzacji kupiectwa naszego. — Kupiectwo spodziewa się więc, iż obecny liberalny, sanacyjny Rząd usunie dotychczasową niesłuszność w tym kierunku i zezwoli kupcom, którzy mają w soboty sklepy zamknięte, na **otwieranie** ich, choćby na kilka godzin, w niedzielę.

Mowca, wykazując na konkretnych przykładach zanik wszelkiej dochodowości przy wielu artykułach spożywczych skutkiem obarczającego je **podatku obrotowego,** gorąco apeluje do p. Posła, aby w pierwszym rzędzie i ze szczególną energią starał się, w porozumieniu z reprezentantami innych dzielnic i innych ugrupowań politycznych, wpłynąć na zasadniczą zmianę obecnego systemu poboru podatku obrotowego.

W odpowiedzi na przedstawione mu kwestje oświadczył

poseł Dr. Thon,

że sfery kupieckie mogą z całą ufnością liczyć na poparcie swoich postulatów na terenie sejmowym i to tak przez niego samego, jak też i przez innych reprezentantów ludności żydowskiej. Mowca skreślił następnie w sposób interesujący obecny stosunek Rządu do Sejmu i warunki pracy posłów żydowskich, a zarazem dał wyraz przekonaniu, że rząd obecny, dążąc do osiągnięcia poprawy gospodarczej, starać się będzie sukcesywnie usunąć wszystkie te bolączki kupiectwa, których usunięcie podyktowane jest interesem ogólnym społeczeństwa. W szczególności **nieuzasadnione** są obawy, jakoby ustawa o ochronie lokatorów miała być w bliskiej przyszłości uchylona, choćby tylko częściowo, natomiast istnieją bardzo pomyślne widoki, że tak dotkliwie kupcom dający się we znaki podatek przemysłowy, zostanie w myśl projektu rządowego **gruntownie** znowelizowany, tak, iż przynajmniej najbardziej rażące jego wady zostaną **usunięte.** — Również kwestja **spoczynku niedzielnego** przedstawia obecnie znacznie **lepsze widoki** pomyślnego załatwienia, niż dotychczas. Oznaką dodatnią jest również dalsze **prolongowanie koncesyj monopolowych,** których odebranie pozbawiłoby egzystencji dziesiątki tysięcy rodzin żydowskich i przyczyniłoby zresztą strat samemu Skarbowi Państwa. — O ile chodzi o wydane ostatnio w tak znacznej liczbie **dekrety** Prezydenta Rzeczypospolitej, to Sejm ma możność skorygowania wad, wynikłych ze zbyt pospiesznego opracowania tych dekretów, ze względu jednak na ogrom pracy, jaka w tym kierunku czeka Sejm, sprawa ta wymaga pewnego czasu.

Mowca wyraził wkońcu poprzednikom swoim uznanie za przedstawienie mu w sposób rzeczowy i skondenzowany postulatów kupiectwa, co w znacznej mierze przyczyni się do ułatwienia mu pracy na terenie sejmowym.

Interesujące i owiane pełnem zrozumieniem potrzeb i istotnych bolączek kupiectwa wywody posła Dra Thona przyjęli zebrani frenetycznymi oklaskami, poczem prezes p. Schechter, prosząc p. Posła o dalszą energiczną obronę kupiectwa, zamknął zgromadzenie. (h)

ZAŻALENIA.

Pod adresem Krakowskiej Dyr. Poczt.

Dziwne praktyki przy nadawaniu listów poleconych na Głównej Poczcie.

Jak się dowiadujemy, przy nadawaniu listów poleconych na Głównej Poczcie stosowane jest niezrozumiałe ograniczenie, że jedna osoba może nadać najwyżej 3 listy! Jeżeli więc ktoś pragnie nadać większą ilość listów, to musi dwa razy ustawiać się w ogonku, który z reguły jest wcale długi, aby w ten sposób ponownie przyjść do kolejki!...

Zarządzenie to, przypominające niesławnej pamięci ogonki i kartki żywnościowe z czasów wojny, naraża ludzi na niepotrzebną zupełnie stratę czasu. Jeżeli obecna ilość okienek, przyjmujących przesyłki polecone, nie jest wystarczająca, to należy otworzyć dalsze okienka, a nie zmuszać ludzi do wystawania i to kilkakrotnego w ogonkach!

Kupcy! Przystępujcie w charakterze członków do Stow. „SAMOPOMOC".

Odpowiedzi Redakcji.

Stały czytelnik, Sosnowiec: Przy sprzedaży towaru na raty w drodze handlu okrężnego nie wolno (w myśl ustawy przemysłowej) zastrzegać sobie prawa odstąpienia od umowy w razie niewykonania przez nabywcę warunków umowy.

Kuśnierz, Kraków: Rzemieślnicy, którzy zatrudniają najwyżej jednego członka rodziny lub jedną siłę najemną, nie są obowiązani do płacenia podatku obrotowego.

Czytelnik w Tarnowie: Notatka w I. K. C. nie odnosiła się do kont w austr. P. K. O., lecz do wkładów oszczędnościowych w tamtejszem P. K. O. Właściciele książek oszczędności dawnej austr. P. K. O. winni się obecnie rejestrować, a odnośne formularze otrzymać można w Urzędach pocztowych.

Lwów, III. kat.: Przepis ustawy o ilości zatrudnionych członków rodziny, która ma wpływ na wysokość patentu (II. czy III. kat.) jest niejasny i na skutek odwołań względnie skarg wydane zostały dwa rozbieżne orzeczenia. — Mianowicie **Najwyższy Trybunał Admin.** w wyroku swym z 13 stycznia 1926, L. rej. 1102/24 (zbiór orzeczeń N. T. A. za rok 1926, strona 36, Nr. 858) stanął na stanowisku, iż przy III. kat. może być zatrudnionym właściciel lub zastępujący go dorosły członek rodziny i najwyżej jeden dorosły najemny subjekt.

Na wręcz odmiennem stanowisku stanął **Sąd Najwyższy**, który w motywach orzeczenia kompletu Izby II. z 17 listopada 1927 w sprawie N. 407/27 (vide „Gazeta Sądowa" warszawska z 9 stycznia 1928, Nr. 2, str. 26) orzekł, iż ilość zatrudnionych członków rodziny nie ma żadnego znaczenia, a jedynie inne w ustawie wymienione znamiona (rodzaj towarów, ilość składów i t. d.) oraz ilość najemnych subjektów handlowych.

Naszem więc zdaniem odpowiedniejszą byłaby droga odwołania do Sądu karnego, który niezawodnie liczyć się będzie z wydanem już — i to niedawno — orzeczeniem Sądu Najwyższego.

KRONIKA.

Ciężko dotkniętej Rodzinie z powodu przedwczesnej śmierci błp. **Chaima Maya**, jednego z pierwszych Członków naszego Stowarzyszenia, przesyła wyrazy głęboko odczutego żalu i współczucia

Wydział Krak. Stowarzyszenia Kupców.

Z powodu śmierci Błp. **Zacharjasza Bossaka**, długoletniego Członka Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, wyrażamy stroskanej Rodzinie nasze najserdeczniejsze współczucie. **Wydział Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.**

Dział inseratowy „Przeglądu Kupieckiego" jest do **wydzierżawienia.** — Reflektanci zechcą się zgłosić do Administracji „Przeglądu Kupieckiego" między godz. 10—1 przedpołudniem.

Obniżenie należytości składowych w krakowskich magazynach kolejowo-celnych.

Należytości składowe, które podwyższone zostały z dniem 1 marca b. r. o 500% przy towarach, magazynowanych w składach kolejowo-celnych w Krakowie, zniżone zostały, względnie przywrócone do pierwotnej stawki z dniem 15 kwietnia b. r., to znaczy, że składowe obecnie wynosi 10 groszy za 100 kg. dziennie. — Wyjaśniamy, że obniżenie nastąpiło z ważnością od 15 b .m., czyli że kolej liczyć będzie za cały okres od 7 marca do 14 kwietnia włącznie należytość podwyższoną (50 groszy od 100 kg. dziennie).

W ten sposób spełniony został słuszny postulat kupiectwa, gorąco popierany przez Krak. Stowarzyszenie Kupców.

Rejestracja przemysłowców.

Centrala Zrzeszeń Przemysłowców (Warszawa, Senatorska 22) podaje do wiadomości, że w związku z mającemi się wkrótce odbyć wyborami do Izb przemysłowo-handlowych przeprowadza rejestrację wszystkich żydowskich zakładów przemysłowych. W tym celu Centrala Zrzeszeń Przemysłowców rozesłała do przemysłowców specjalny okólnik i kwestjonarjusz.

Dokładne wypełnienie i nadesłanie rzeczonego kwestjonarjusza do Centrali Zrzeszeń Przemysłowców pod wyżej wskazanym adresem jest niezmiernie ważne dla każdego przemysłowca żydowskiego, któremu zależy na tem, aby przemysł żydowski uzyskał w Izbach należne mu przedstawicielstwo. Izby, jako oficjalna reprezentacja całego przemysłu i handlu w Polsce, odegrają olbrzymią rolę w życiu gospodarczem i opinja ich będzie miarodajną przy wydawaniu wszelkiego rodzaju ustaw, zarządzeń i t. p. Z tego względu konieczne jest, aby ogół przemysłowców żydowskich zrzeszył się we własnej silnej organizacji.

Baczność właściciele rachunków czekowych w P. K. O.!

P. K. O. wprowadziła z początkiem r. b. nowy typ czeków kasowych i przekazów. Termin przyjmowania w Kasach P. K. O. czeków dawnego typu upływa z dniem 30 kwietnia b. r. i nie zostanie przedłużony. Właściciele rachunków czekowych w P. K. O. winni przeto zaopatrzeć się w czeki nowego wzoru.

Z ostatniej chwili.

Sklepikom cukierniczo-owocowym wolno będzie sprzedawać do godziny 11-tej w nocy.

W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej o godzinach handlu (Dz. U. Nr. 38) zakradła się w art. 4 **omyłka drukarska** o tyle, iż podano tam, że budkom i kioskom wolno sprzedawać do godz. 21-szej.

Jak słyszymy z poważnych źródeł, polega to na prostej **omyłce** drukarskiej, gdyż powinno być: **23-cia.** — Zainteresowane sfery czynią starania w kierunku jak najrychlejszego sprostowania, które jednak z przyczyn formalnych ukazać się może dopiero po pewnym czasie.

Chwilowo więc **obowiązuje wprawdzie brzmienie ustawy**, to znaczy godzina 21-sza: jednak przypuszczać należy, że Władze dokładnie o błędzie drukarskim poinformowane, nie będą spisywały protokołów.

Zastaw rejestrowy na drzewie.

Trudność w uzyskaniu potrzebnych kredytów, odczuwana w większym lub mniejszym stopniu w różnych gałęziach życia gospodarczego, szczególnie ostro występuje w dziedzinie przemysłu i handlu drzewnego.

W tym wypadku sprawa komplikuje się jeszcze przez to, iż niema w Polsce odpowiedniej instytucji kredytowej, któraby uwzględniała specjalne potrzeby kredytowe handlu i przemysłu drzewnego w kraju.

Prowadzone prace w kierunku założenia osobnego banku drzewnego nie dały dotąd pozytywnych wyników. Dlatego też wszelkie udogodnienia w dziedzinie kredytu drzewnego posiadają doniosłe znaczenie dla tej gałęzi gospodarki społecznej.

Takim środkiem bardzo na czasie, który przyczyni się niewątpliwie do polepszenia sytuacji kredytowej w handlu i przemyśle drzewnym, jest opracowany ostatnio projekt rozporządzenia Prezydenta o zastawie rejestrowym na drzewie.

Projekt wprowadza instytucję zastawu rejestrowego na drzewie, jako sposobu zabezpieczenia pożyczek, zaciąganych dla celów produkcyjnych w dziedzinie przemysłu i handlu drzewnego.

W tym celu przyszłe rozporządzenie przewiduje założenie specjalnego rejestru zastawowego przy sądach handlowych i okręgowych. Rejestr ten zostanie oparty na obowiązującej w systemie hipotecznym zasadzie jawności.

Zgodnie z omawianym projektem, przedmiotem zastawu rejestrowego może być drzewo, znajdujące się w posiadaniu dłużnika lub też osoby trzeciej do dyspozycji dłużnika.

Zastaw rejestrowy dotyczyć może drzewa w stanie surowym lub przerobionym i we wszystkich fazach przeróbki.

Najniższą sumą, którą można wpisać do rejestru, jest suma 30.000 złotych, w wypadku zaś późniejszego zmniejszenia się sumy dłużnej zastaw nie traci swojej wartości.

Co do podmiotów biernych zastawu rejestrowego, to projekt określa, iż z dobrodziejstwa zastawu korzystać będą mogły firmy zarejestrowane, wykupując świadectwa przemysłowe I. i II. kategorji handlowej, lub też świadectwa I. do IV. kategorji przemysłowej.

W sprawie ustanowienia zastawu przyszłe rozporządzenie przewiduje następujące formalności: dłużnik zwraca się pisemnie do właściwego dla siebie Sądu rejestrowego. W podaniu winny być wyszczególnione — firma zarejestrowana lub bank, na rzecz których ma być ustanowiony zastaw, suma zastawu, ścisłe wymienienie przedmiotu zastawu rejestrowego, wymienienie osoby oraz wyrażona na piśmie przez tę osobę zgoda na przyjęcie nadzoru nad zastawionem drzewem, ścisłe oznaczenie miejsca, gdzie towar zastawiony jest złożony, oraz ewentualne zastrzeżenia.

Po przeprowadzeniu powyższych czynności formalnych, zastaw rejestrowy na drzewie powstaje i osiąga skutki prawne wobec osób trzecich z chwilą wpisania go w rejestrze zastawów, prowadzonych przez wyżej wymienione sądy, właściwe dla dłużnika. Sądy te obowiązane będą o zamiarze założenia rejestru zastawowego powiadomić odnośny rejestr handlowy firmy dłużnika i opublikować w gazecie urzędowej, a to dla zasprzeciw w ciągu dni 15-tu od daty, położonej na nubezpieczenia praw osób trzecich, które mogą zgłosić merze gazety urzędowej. Wpisanie sprzeciwu wstrzymuje założenie rejestru zastawu, aż do czasu cofnięcia sprzeciwu na skutek zaspokojenia wierzyciela, którego wierzytelność nie była zabezpieczona przywilejem, hipoteką, zastawem, ani wyrokiem sądowym. O ile drzewo będzie przedmiotem zastawu rejestrowego u kilku wierzycieli, — zaspokojenie zastawu następować będzie w kolejności rejestru.

Tak się przedstawia w ogólnych zarysach treść omawianego projektu rozporządzenia, które po wejściu w życie przyczyni się w znacznym stopniu do uruchomienia kredytu w dziedzinie przemysłu i handlu drzewnego.

W sprawie możliwie szybkiego wprowadzenia w życie zastawu rejestrowego na drzewie zainteresowane są bardzo przedewszystkiem nasze tereny wschodnie, dla których sprawa drzewna odgrywa pierwszorzędną rolę w całokształcie życia gospodarczego.

W sprawie eksportu spirytusu.

Sprawa wywozu spirytusu i jednej organizacji eksportowej stała się znowu przedmiotem obrad sfer interesowanych. Idzie nietylko o termin uruchomienia jednej organizacji eksportowej, której istnienie przesądziła w zasadzie nowela do ustawy o monopolu spirytusowym, ogłoszona w formie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927, ale i ewentualne próby obalenia tego, tak korzystnego dla całego przemysłu spirytusowego postanowienia noweli.

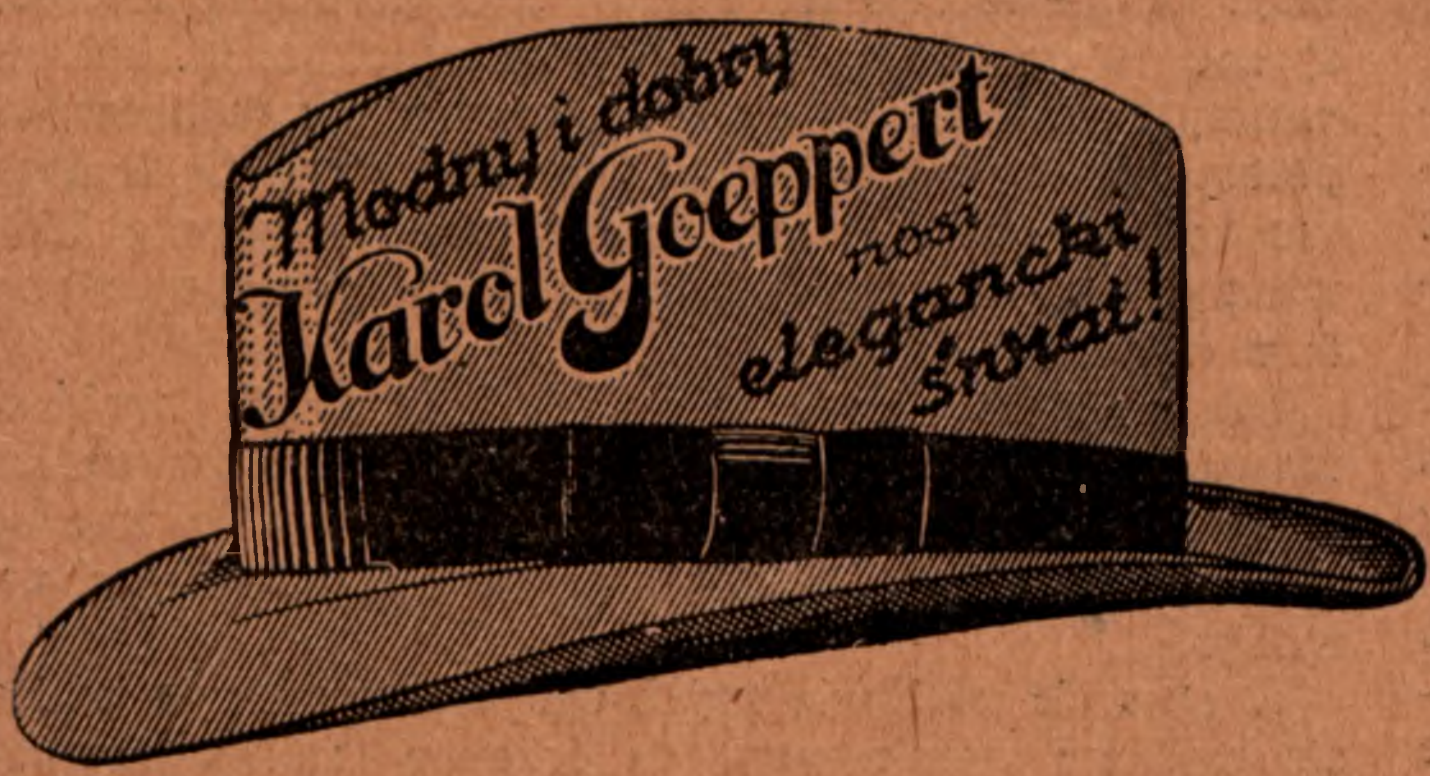
Konieczność twórczej koncentracji podaży wytworów naszej produkcji na rynkach zagranicznych nie potrzebuje uzasadnienia. Produkcja spirytusu, rozłożona między 1.500 po całej Polsce rozrzuconych gorzelniach rolniczych, czy przemysłowych, wymaga bowiem skoncentrowania eksportu spirytusu w jednych rękach. — Warunki produkcji eksportowej dać może tak licznym gorzelniom jedynie ich współdzielcza organizacja, t. j. przyjmująca spirytus do sprzedaży na warunkach, jakie średnio osiągnie w ciągu kampanji, lub danego okresu gospodarczego. Tylko taka współdzielcza organizacja, wypłacająca z końcem okresu gospodarczego równą cenę wszystkim, będzie mogła regulować podaż naszego towaru, utrzymać zdobyte rynki i zapewnić równą możność produkcji wszystkim gorzelniom, nietylko w danej kampanji, ale i dalszych.

Sprzedaż towaru polskiego na światowym rynku spirytusowym jest bardzo trudna, gdyż spotykamy się na nim ze wszystkiemi prawie sąsiedniemi państwami, które mają monopole spirytusowe i tem samem z jednej ręki podają swój towar wywozowy.

Adresy Konsulatów w Katowicach.

Niemiecki Generalny Konsulat: ul. Zabrska 2, telefon 784.
Konsulat niemiecki: ul. 3-go Maja 23, telefon 1901.
Wicekonsulat brytyjski: ul. 3-go Maja 33, telefon 674.
Konsulat austrjacki: Plac Wolności 6, telefon 2518.
Konsulat czechosłowacki: ul. Mickiewicza 14, telefon 1056.
Konsulat włoski: ul. Drzymały 1, telefon 1056.
Konsulat szwedzki: ul. Juljusza Ligonia 3/7 telefon 2271.
Konsulat brazylijski: ul. Marjacka 13, telefon 276.

Uroczyste otwarcie Międzynarodowego Targu w Poznaniu. Wobec krążących pogłosek, mogących w błąd wprowadzić zainteresowane sfery, Dyrekcja Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego komunikuje, że tegoroczne ósme Międzynarodowe Targi w Poznaniu odbędą się w okresie od 29-go kwietnia do 6-go maja. Uroczyste otwarcie Targu nastąpi w dniu 29 b. m. o godz. 9'30, w gmachu reprezentacyjnym Targu przy ul. Głogowskiej.

MYDŁO ŚMIECHOWSKI

Powinno być w każdym sklepie

RAJSKIE

C. HARTWIG

S. A.

MIĘDZYNARODOWI EKSPEDYTORZY

Centrala: Poznań, Towarowa 15-20.

ODDZIAŁY:

Bydgoszcz, Dworcowa L. 72
Gdańsk, Pfefferstadt L. 1
Gdynia, Portowa L. 4
Katowice, Poprzeczna L. 21
Kraków, Gertrudy L. 2
Lwów, Sykstuska L. 19
Łódź, Piotrkowska L. 77
Międzychód n/Wartą (Ekspozytura)
Warszawa, ul. Nowosenatorska L. 12
Poznań, Towarowa L. 15-20
Wilno, W. Stefańska L. 29
Zbąszyń, Przy dworcu.

A. PIASECKI

FABRYKA CZEKOLADY S. A.

KRAKÓW

POLECA SWE WYROBY

—SPECJALNOŚĆ— !

ŚWIDRY SPIRALNE — NAJ-TAŃSZE
KLUCZE MUTR. — ŹRÓDŁO DLA
SPINACZE — ODSPRZEDAWCÓW
PAKUNKI
FILC

HURTOWNIA
SZCZELIW - PASÓW - WĘŻY - NARZĘDZI
„ZENIT"
KRAKÓW - SZPITALNA 7 - TEL. 4231.

PIECZĄTKI
RÓŻNEGO RODZAJU

Wytwórnia pieczątek różnego rodzaju, szyldy i napisy emaljowane. Drukarki domowe. Wielki wybór numeratorów w różn. wielkościach najnowszej konstrukcji po cenach nader przystępnych.

Aleksander FISCHHAB
Kraków, ulica Grodzka 46.
Telefon Nr. 3256.

FLASZKI

dla winiarni, likierni, aptek kosmet., chem.

po cenach konkurencyjnych są stale do nabycia
W MAGAZYNIE FLASZEK w KRAKOWIE
ULICA DOLNYCH MŁYNÓW L. 2
(róg Krupniczej, w podwórzu).
Artystyczne wykonanie flaszek fasonowych.

Większe obroty handlowe, stałe dochody mieć będzie każdy kupiec, inserujący w „Przeglądzie Kupieckim".

Naczelny redaktor: Dr. Benon Seiden. — Wydawca: Za Krakowskie Stow. Kupców: Samuel Schechter. — Redaktor odpow.: Józef Süsser. — Nowa Drukarnia Dziennikowa w Krakowie, pod zarządem Maksymiljana Feldmana.